

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/253/2015
Identifikačné číslo spisu: 7713207464
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Eva Sakálová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7713207464.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Mgr. X., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Vladimírom Baťalíkom, so sídlom v Michalovciach, Š. Kukuru 14, proti žalovaným 1/ ARRIVA Michalovce, a.s., Lastomírska 1, Michalovce, IČO: 36 214 078 a 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10 C 122/2013, o dovolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 4. júla 2014 sp. zn. 5 Co 170/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce uznesením z 19. decembra 2013 č.k. 10 C 122/2013-37 spojil túto vec s vecami vedenými pod sp. zn. 7 C 144/2013 a 8 C 244/2013 s tým, že konanie sa bude viesť pod spoločným číslom sp. zn. 10 C 122/2013. Svoje rozhodnutie zdôvodnil § 122 ods. 1 O.s.p. a tou skutočnosťou, že všetky tri veci skutkovo súvisia, nakoľko sa jedná o ochranu osobnosti - náhradu nemajetkovej ujmy, spôsobenej trestným činom, ktorého sa dopustil zamestnanec žalovanej 1/ a žaloba smeruje proti tým istým žalovaným. Súd zároveň poučil účastníkov, že proti uvedenému uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovanej 2/ uznesením zo 4. júla 2014 sp. zn. 5 Co 170/2014 odvolanie odmietol. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že písomné vyhotovenie uznesenia súdu prvého stupňa obsahuje správne poučenie, keď uviedol, že proti nemu možno podať odvolanie na súd do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolací súd v ďalšom posudzoval, či odvolanie bolo podané včas a s odkazom na § 57 ods. 3 O.s.p., § 204 ods. 1 O.s.p., na okolnosti, kedy uznesenie žalovanej 2/ bolo doručené (27. decembra 2013), kedy žalovaná 2/ odvolanie podala (11. februára 2014) a uzavrel, že lehota na podanie odvolania nebola zachovaná a preto podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odvolanie ako oneskorene podané odmietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/, ktorá namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keď odvolací súd jej odvolanie ako oneskorene podané odmietol. Mala za to, že odvolací súd nesprávne postupoval, keď pri posudzovaní včasnosti podaného odvolania vychádzal z § 204 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na nesprávne poučenie súdu prvého stupňa o (ne)možnosti podať proti uvedenému uzneseniu odvolanie, bolo povinnosťou odvolacieho súdu vychádzať z § 204 ods. 2 O.s.p., z ktorého je zrejmé, že prípadné nesprávne poučenie o opravnom prostriedku nevyvoláva právny účinok spočívajúci v zániku oprávnenia odvolanie podať, ale naopak predlžuje lehotu na podanie odvolania na tri mesiace od doručenia rozhodnutia. Žiadala uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobkyňa nepovažovala dovolanie žalovanej 2/ za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014), nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014). Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalovaná 2/ netvrdila, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľka tvrdí, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho

procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad však v danej veci nejde.

Podľa § 112 ods. 1 O.s.p. v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Súd prvého stupňa vychádzajúc z § 112 ods. 1 O.s.p. v záujme hospodárnosti konania spojil na spoločné konanie veci, ktoré nepochybne skutkovo súvisia, čo bez akýchkoľvek pochybností vyplýva z uplatneného žalobného nároku.

Súd o spojení vecí rozhoduje uznesením, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, keďže ide o uznesenie procesnej povahy, nie je súd ním viazaný (porovnaj § 170 ods. 2 O.s.p.). Z toho vyplýva, že ak aj súd rozhodol o spojení vecí, môže opätovne rôzne nároky spojené do jedného konania vylúčiť na konanie samostatné, a to spravidla v prípadoch, ak odpadnú dôvody na spojenie vecí. Ustanovenie § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p. vylučuje možnosť podať odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania. Súd prvého stupňa preto v uznesení odvolaním napadnutým, správne v poučení uviedol, že „Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e p r í p u s t n é.“ Pokiaľ odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia tvrdí, že uznesenie súdu prvého stupňa obsahuje správne poučenie o možnosti podať odvolanie proti uzneseniu na súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia, potom uvedené nezodpovedá skutočnému, inak správne poučenie uvedené v uznesení súdu prvého stupňa.

Za predpokladu, že odvolanie smeruje proti uzneseniu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (v prejednávanej veci neprípustnosť odvolania vyplýva z § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.), za zákonný postup treba považovať odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Pokiaľ odvolací súd odvolanie žalovanej 2/ odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. (ako podané oneskorene), treba odmietnutie ako také považovať za správne, avšak z iných dôvodov. Konkrétne z dôvodu neprípustnosti odvolania, tak ako to bolo vyššie uvedené.

V danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovanej 2/ ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si trovy neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.